

POLDERSTAGE voor mede-Europeanen

In eigen land zijn onvoldoende stageplaatsen, dus wijken Hongaarse studenten uit naar Nederland om **werkervaring** op te doen in commerciële analyselabs. Een prima oplossing, vinden alle betrokkenen.

ARJEN DIJKGRAAF

Meters maken, noemt Remco Lanooij het. "Kijk maar eens hoeveel HPLC-analyses je kunt doen op één dag." Sinds kort regelt hij via zijn detacheringsbureau ScientIQ stageplaatsen bij Nederlandse laboratoria voor studenten van Hongaarse universiteiten. Een win-winsituatie: de Hongaren doen werkervaring op waar ze in eigen land niet aan kunnen komen, en de labs overbruggen voor relatief weinig geld een gat in hun personeelsbestand.

De eerste groep bestaat uit zes studenten, vooral uit de voedingswetenschappelijke hoek. Ze zijn bijna klaar met hun

bachelor, of al iets verder. De helft is geplaatst bij Laboratorium Zeeuws-Vlaanderen in Graauw, de rest bij Alcontrol in Oosterhout. Ze blijven een half jaar en doen in die tijd vooral routi-

Sommige huisjesmelkers verdubbelen meteen de huur

nematige voedselanalyses, met daarnaast een paar onderzoeksprojectjes op een wat hoger wetenschappelijk niveau.

De stagevergoeding komt grotendeels van de Europese Unie, via het Erasmusprogramma voor studentenuit-

wisseling. De bedrijven doen er nog een bedragje bovenop en betalen bovendien de door ScientIQ geregelde huisvesting, plus een oerdegelijke Hollandse fiets voor het woonwerkverkeer.

UITHOEK

Lanooij richtte ScientIQ in 2009 op. Formeel is het bedrijf een dochter van de grote detacheerder Ddesign; dankzij deze constructie kon hij een vliegende start maken zonder op een zolderkamertje te hoeven beginnen.

In een eerdere baan had hij contacten opgedaan in Midden-Europa, en inmiddels komt ongeveer de helft van de door ScientIQ gedetacheerde laboranten uit het buitenland. Soms uit Spanje, Italië of

Portugal, maar vooral uit Hongarije en Polen. De opleidingen leveren daar nog altijd meer mensen af dan dat er banen zijn. Als inwoners van de EU mogen ze hier zonder meer aan de slag. En het zijn gemotiveerde mensen, aldus Lanooij: "Ze zijn bereid om keihard te werken. Velen vinden het vanzelfsprekend om op mbo-niveau te beginnen en zichzelf omhoog te werken. Dat ligt bij Nederlanders toch moeilijker. Die verhuizen zeker niet naar een uithoek als Zeeuws-Vlaanderen voor een baan als analist. Voor buitenlanders maakt dat minder uit, want die moeten toch al verhuizen."

Het idee om ook stageplaatsen te organiseren ontstond vorig jaar, tijdens een bezoek aan de Corvinus University in Boedapest. Naast de werkervaring biedt deze constructie de buitenlanders nog een ander voordeel, weet Lanooij: "Om een master te mogen doen moet je in Hongarije minstens één vreemde taal beheersen. Studenten kunnen hun Engels hier beter ontwikkelen dan daar."

Corvinus-student István heeft nog een betere motivatie: "Begin volgend jaar, als ik klaar ben met mijn bachelor, ga ik een master Food Technology doen in Wageningen. Binnen mijn specialisme is dat de beste opleiding die er is. Vandaar dat ik alvast een tijdje naar Nederland wilde komen om te acclimatiseren. En een van mijn docenten bleek iemand te kennen die met Remco had gewerkt." Die docenten zijn volgens hem niet blij met de manier waarop de Hongaarse politiek het onderwijs verwaarloost en moedigen buitenlandstages daarom actief aan: "Om te zien hoe het eigenlijk zou moeten."

Zijn medestagiaire Judit, die zich aan de University of West Hungary specialiseert in de zuivelwetenschappen, is een stuk pragmatischer. "Ik moest mijn Engels verbeteren en mijn microbiologie. Ik was nooit eerder in het buitenland geweest en bovendien wil ik geld verdienen om een scooter te kunnen kopen."

ENGELS

Hun tijdelijke werkgever bij Alcontrol, Eric Dingemanse, is dik tevreden. "Als ik een vacature had zou ik ze in principe laten meesolliciteren." Hij zal niet zeggen dat Hongaren per definitie beter zijn dan Nederlanders, maar het omgekeerde geldt óók niet. "Over uitingen in de media als 'die Oostblokkers' kan ik me erg druk maken."

Hij doet al langer zaken met ScientIQ, en in zijn lab lopen al meerdere Polen en

Hongaren rond. Het taalprobleem loste hij rigoureuus op: "We hebben besloten om een groot deel van de documentatie en de communicatie in het Engels te gaan doen. Ik kan niet zeggen dat al mijn werknemers het fantastisch vinden, maar een grote weerzin is er ook niet. Sommigen zien het als verrijking van de eigen vaardigheden, anderen vinden het minder leuk en proberen via-via te communiceren."

Zijn oorspronkelijke insteek was om met stagiairs alleen de vakantieperiode te overbruggen: "Vorig jaar was het toen nogal druk, er waren veel mensen weg en het aanbod was niet minder. Dit keer wilden we dat vóór zijn." Met het idee om de Hongaren een half jaar te laten blijven was hij aanvankelijk niet zo

Hongaren willen begrijpen wat ze aan het doen zijn

gelukkig, maar uiteindelijk pakte het best goed uit: "Het nadeel van buitenlandse werknemers is dat ze na een paar jaar gaan overwegen of ze hier carrière willen maken of niet. Als ze blijven, dan gaan ze er ook echt voor. Maar anderen willen geen kind opvoeden op 1.500 kilometer van hun ouders." En toen dus in zijn lab twee stelletjes ontstonden die tegelijkertijd vertrokken, was hij blij dat zijn stagiairs ook dát gat konden dichten.

Het grootste probleem is misschien nog wel de huisvesting. Dingemanse heeft huisjesmelkers meegemaakt die meteen de huur verdubbelen wanneer het woord 'Pool' valt, en dan nog eisen stellen ook.

Judit en István zitten momenteel in keurige maar enigszins afgelegen vakantie-huisjes, puur bij gebrek aan beter. "Ik zou ze het liefste allemaal in een woonwijk hebben", verzucht Lanooij.

TESLA

Volgend jaar hoopt hij het aantal stageplaatsen uit te breiden tot tien à vijftien, en ook Hongaren te werven met een wat meer chemische achtergrond. Aan het enthousiasme van de huidige stagiairs zal het niet liggen. Vooral Judit steekt die niet onder stoelen of banken: "Ik heb in Hongarije ook in een lab gewerkt, en ik kan Alcontrol alleen maar aanbevelen.

Iedereen is erg behulpzaam, en dat is heel belangrijk als je naar het buitenland gaat. En als mensen iets beloven dan doen ze het ook." Het is dat ze erg aan haar familie is gehecht, anders zou ze zonder meer blijven.

István is iets filosofischer: "Het lab is goed uitgerust, zoals ik al verwachtte. Maar het is jammer dat Nederlanders, Polen of Hongaren aparte groepjes vormen op de werkvloer. En er is toch wel een verschil tussen Nederlanders en Hongaren. Nederlanders vragen zichzelf af óf ze iets kunnen en gaan er dan als een bulldozer tegenaan. Bij ons willen mensen ook begrijpen wat ze aan het doen zijn, zelfs als dat niet per se nodig is. Tesla (een bekende Hongaarse fysicus, red.) heeft ooit gezegd dat zijn collega Edison een prima uitvinder was maar dat hij beter vooraf wat rekenwerk had kunnen doen."

Maar ook hij sluit een langer verblijf niet uit. "Verder dan 2 jaar kan ik toch niet vooruit kijken."

Judit: 'Iedereen is erg behulpzaam. Heel belangrijk als je naar het buitenland gaat.'